

PHÁP LUẬT ĐẠI CƯƠNG

ThS. Hoàng Thanh Tú

Trường Đại học Khoa học tự nhiên, ĐHQG-HCM

fit@hcmus

CHƯƠNG 1

NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ PHÁP LUẬT

NỘI DUNG

Nguồn gốc của pháp luật

Bản chất của pháp luật

Thuộc tính của pháp luật

Chức năng của pháp luật

Hình thức của pháp luật

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đại học Luật Hà Nội (2016), *Giáo trình Lý luận chung về nhà nước và pháp luật*, NXB Tư pháp.
2. Đại học Luật Thành phố Hồ Chí Minh (2021), *Tập bài giảng Lý luận về Pháp luật*, NXB Hồng Đức.
3. TS. Lê Minh Toàn (2022), *Pháp luật đại cương*, NXB Chính trị Quốc gia Sự thật.

1. NGUỒN GỐC CỦA PHÁP LUẬT

Pháp luật được hình thành như thế nào?

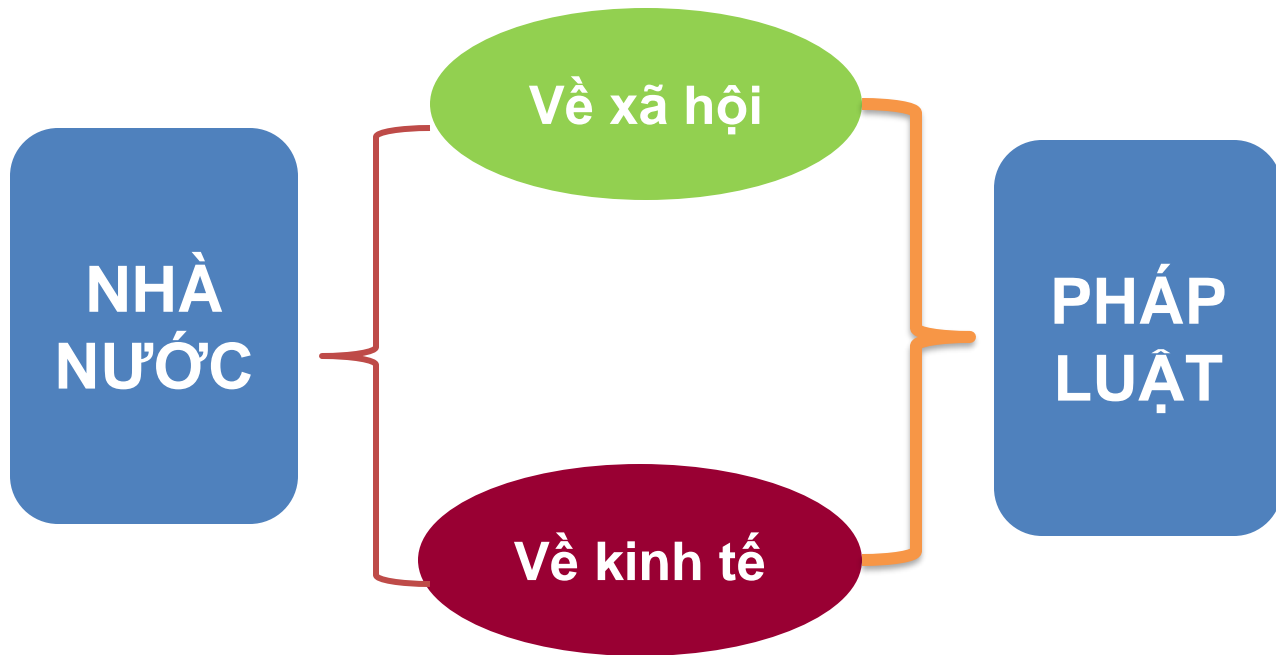
Quan điểm phi Mác – xít về nguồn gốc pháp luật

Quan điểm của Chủ nghĩa Mác – Lênin về nguồn gốc pháp luật

1.1. Quan điểm Phi Mác-xít

1.2. Quan điểm Mác – Lênin

1.2. Quan điểm Mác – Lênin

Pháp luật là ***hệ thống các quy tắc xử sự chung*** do NN ***ban hành hoặc thừa nhận*** và đảm bảo thực hiện, thể hiện ý chí của giai cấp thống trị nhằm ***điều chỉnh các quan hệ xã hội***

2. BẢN CHẤT CỦA PHÁP LUẬT

Là tất cả những phương diện cơ bản quy định sự tồn tại và phát triển của pháp luật, thể hiện ở hai phương diện giai cấp và xã hội.

3. THUỘC TÍNH CỦA PHÁP LUẬT

Là những tính chất, dấu hiệu đặc trưng riêng có của pháp luật so với các quy phạm xã hội khác.

Tính quy phạm phổ biến

- Chuẩn mực cho hành vi;
- Điều chỉnh QHXH cơ bản, điển hình.

Tính xác định chặt chẽ về hình thức

- Thể hiện bằng hình thức;
- Ngôn ngữ rõ ràng, chính xác.

Tính được đảm bảo bằng nhà nước

- Đảm bảo về nội dung;
- Khả năng tổ chức thực hiện pháp luật.

4. CHỨC NĂNG CỦA PHÁP LUẬT

Là những phương diện hoạt động chủ yếu của pháp luật, thể hiện vai trò và giá trị xã hội của pháp luật.

Chức năng điều chỉnh

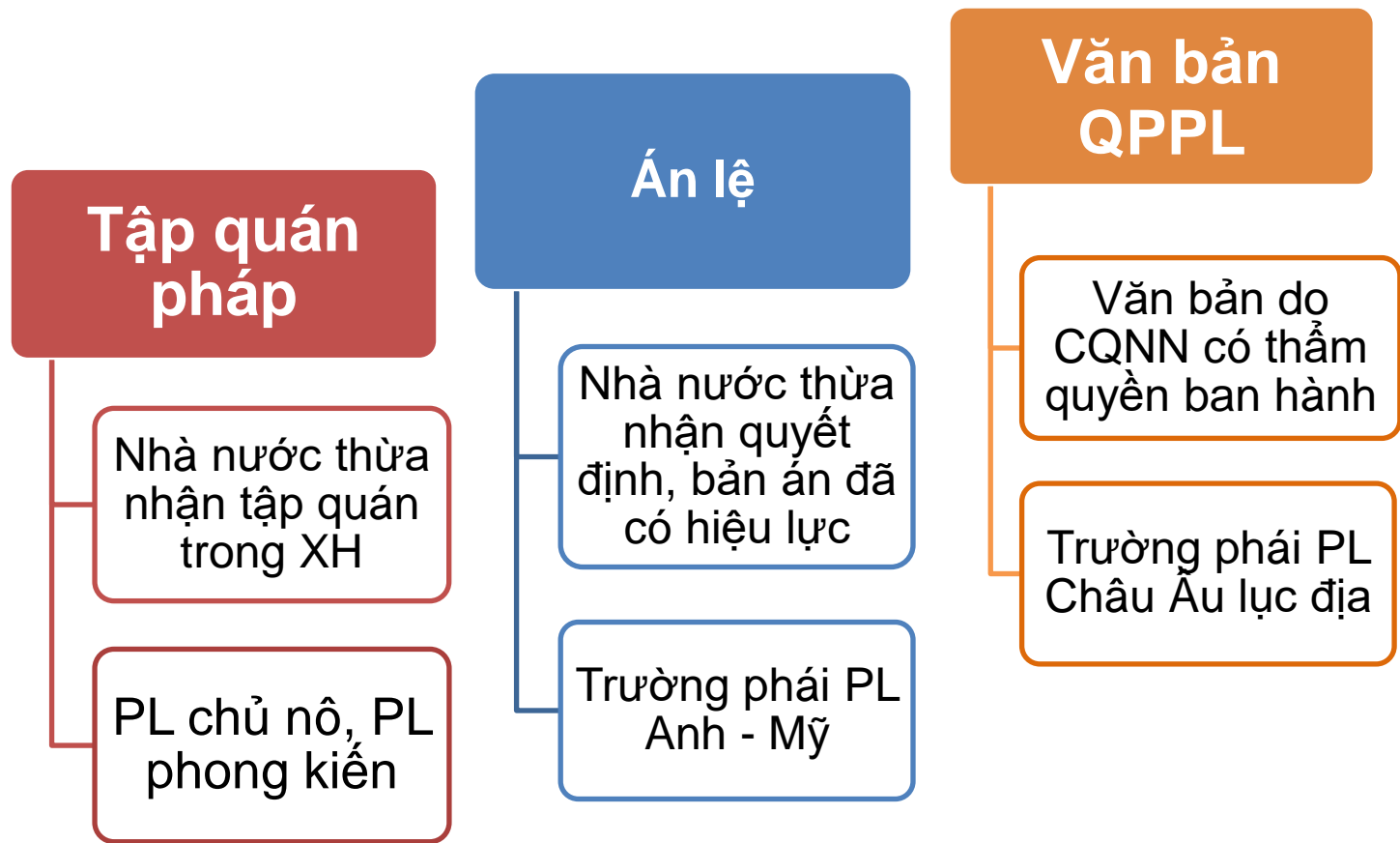
Chức năng bảo vệ

Chức năng giáo dục

5. NGUỒN CỦA PHÁP LUẬT

Là các yếu tố chứa đựng hoặc cung cấp căn cứ pháp lý cho hoạt động của cơ quan nhà nước, nhà chức trách có thẩm quyền và các chủ thể khác trong xã hội.

Các loại nguồn chủ yếu của pháp luật

TẬP QUÁN PHÁP

Vụ án “Cây chà 19 tiếng” tại tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu

Trong vụ việc “Cây chà 19 tiếng”, nguyên đơn là bà Chiêm Thị Mỹ Loan và bị đơn là ông La Văn Thanh. Bà Loan kiện đòi ông Thanh trả lại cây chà và quyền đánh bắt hải sản tại địa điểm đặt cây chà.

Bà Loan là chủ tàu đánh bắt hải sản đã thuê ông Trang Văn Hường làm tài công một tàu đánh bắt hải sản. Ông Hường đã lập một “cây chà” bằng các vật liệu như dừa, đá, sọt tre và dây nhựa... cách bờ biển Long Hải (thị trấn Long Hải thuộc huyện Long Đất, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu) 19 tiếng đồng hồ nên gọi là “cây chà 19 tiếng”. Ông Hường đánh bắt hải sản tại khu vực này từ năm 1992. Sau khi chấm dứt hợp đồng với ông Hường, bà Loan đã thuê ông Trần Văn Hùng làm tài công thay ông Hường. Năm 1999, bà Loan phát hiện ra ông Hùng đã cho ông Thanh cây chà này. Do đó, bà Loan đã kiện ông Thanh, yêu cầu ông Thanh trả lại cây chà và quyền đánh bắt hải sản địa điểm đã đặt chà.

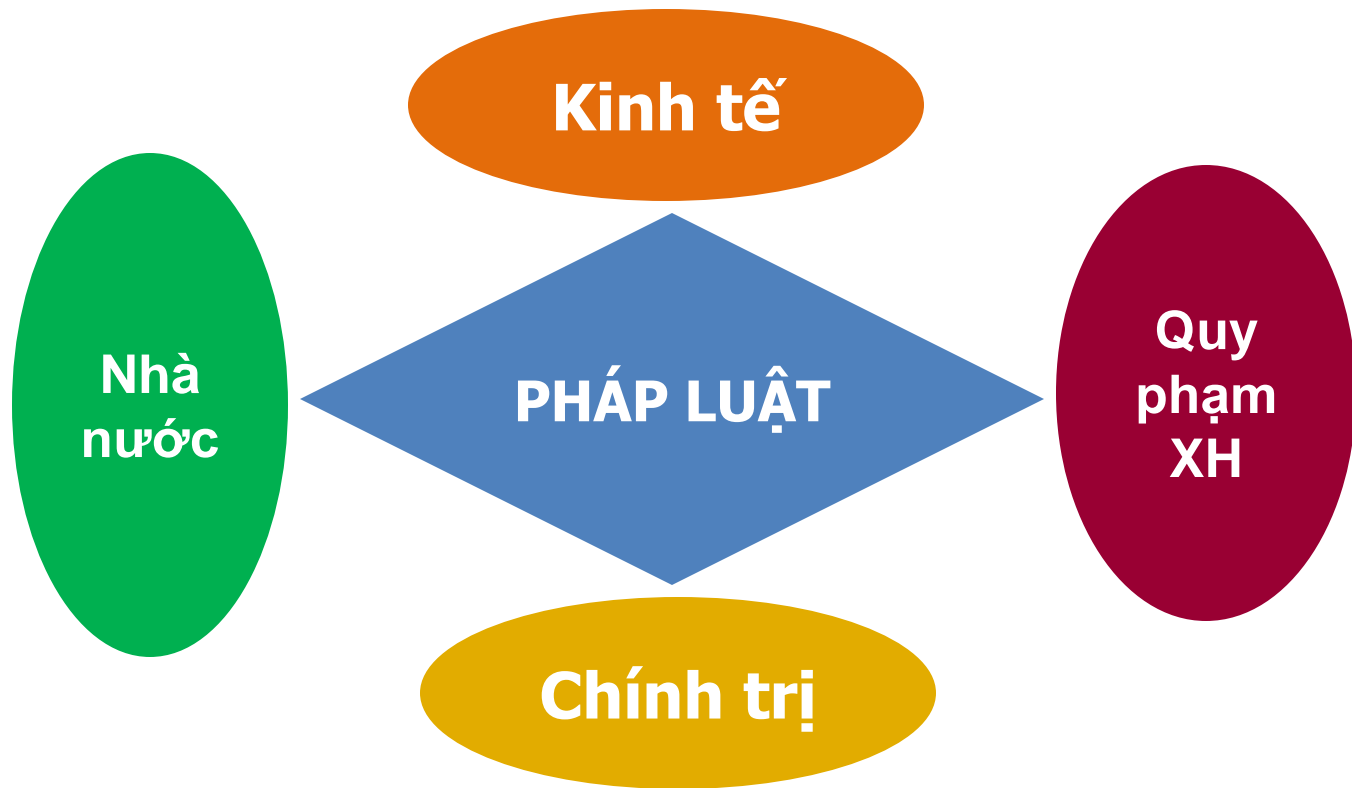
Trong vụ việc này có hai vấn đề pháp lý cơ bản đặt ra là:

- (i) Bà Loan có quyền đòi ông Thanh trả lại cây chà và quyền đánh bắt tại đó hay không;*
- (ii) Có nên áp dụng tập quán pháp trong vụ việc này hay không?*

ÁN LỆ

HỘI ĐỒNG THẨM PHÁN TÒA ÁN NHÂN DÂN TỐI CAO ÁN LỆ SỐ 03/2016/AL VỀ VỤ ÁN LY HÔN KHÁI QUÁT ÁN LỆ

Trường hợp cha mẹ đã cho vợ chồng người con một diện tích đất và vợ chồng người con đã xây dựng, nhà kiên cố trên diện tích đất đó để làm nơi ở, khi vợ chồng người con xây dựng nhà thì cha mẹ và những người khác trong gia đình không có ý kiến phản đối gì; vợ chồng người con đã sử dụng nhà, đất liên tục, công khai, ổn định và đã tiến hành việc kê khai đất, được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất thì phải xác định vợ chồng người con đã được tặng cho quyền sử dụng đất.

CẢM ƠN CÁC BẠN ĐÃ THEO DÕI!